

“ETKİ” İÇİN GÜÇLÜ BİR TEMEL

EYDK FAALİYET RAPORU

(Mayıs 2021- Mayıs 2023)

BAŞKAN'IN MESAJI

Saygıdeğer Üyeler,

Etki Yatırımı Danışma Kurulu'nun (EYDK) ikinci yılını tamamlamasının ardından ilk iki yılın faaliyetlerini sizlerle paylaşmaktan memnuniyet duyuyoruz. 2019 yılında UNDP ICPSD tarafından hazırlanan "Türkiye'de Etki Yatırımı Ekosistemi Raporu"nun yayımlanması ile birlikte başlayan Türkiye'nin "etki yatırımı" yolculuğu, 2020 yılında Covid-19 salgını nedeniyle yavaşlayacak gibi görünüyordu. Ancak; dijital iletişimin zirveye ulaştığı bu dönemde "etki yatırımı" kavramı adeta yeniden doğdu. Paydaşlarımızla yaptığımız dijital görüşmeler ve toplantılar sonucunda, Türkiye'de etki ekonomisine dönüşmesi ve etkin olması beklenen bir etki yatırımı ekosistemi oluşturmak öncelikli hedefimizdi. Bu hedefler doğrultusunda bu ulusal etki platformunu Mayıs 2021'de resmi olarak hayata geçirdik.

Başlangıcından itibaren, bu hedefe ulaşmak için aynı zamanda küresel ağların bir parçası olmanın gerekliliğini savunduk. Bu nedenle, EYDK'yi resmi olarak kurduğumuzda Global Steering Group for Impact Investment (GSG) üyeliği için hemen başvurduk. 38 ülkeden oluşan topluluğuyla GSG, pozitif sosyal ve çevresel etkiyi finansal hedeflerle yan yana getirerek riski, getiriye ve etkiyi optimize eden etki yatırımı savunan uluslararası ve bağımsız bir kuruluştur. 2021 yılı, Türkiye'de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na uygun yatırımlar ve etki yatırımları için fırsatları ve zorlukları üyelerimizle birlikte analiz ettiğimiz bir yıl oldu. Bu analizler ışığında ortaya çıkan verilere dayalı olarak yol haritamızı ve öncelikli hedeflerimizi belirledik. Mart 2022'de, GSG'ye üye olmak için gereken kriterleri hızla tamamlayarak 35. ülke olarak GSG topluluğuna dahil olduk.

EYDK'nın kurulmasından iki yıl sonra, "etki" odaklı bir ekonomiye geçişin ilk adımlarını görmeye başladık. Bu kadar kısa sürede, ilk etki fonlarının ve etki odaklı fonların fonunun 2022 yılı itibariyle gerçekleşmiş olması bizi gururlandırdı. 2023 yılına gelindiğinde ise, Türkiye'nin ilk Sosyal Etki Tahvili'nin (SIB) imzalanmasıyla birlikte etki yatırımı konusunda farkındalık oluşturmak, kapasiteyi artırmak ve ihtiyaç duyulan politikaları oluşturmak üzere kamu kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve kâr amacı gütmeyen kurumlarla yaptığımız işbirliğinin meyvelerini toplamaya başladık.

Ülkemizin bu alandaki vizyonunu ve kapasitesini GSG ortamında ve diğer uluslararası platformlarda anlatabilmenin ve ülkemizi temsil etmenin gururunu yaşıyoruz. EYDK olarak ikinci yılımızı tamamlarken, Türkiye'de etki yatırımı gündemini belirleyen lider kuruluş olmanın yanı sıra, GSG'ye üye olmak suretiyle ülkemizi uluslararası platformlarda temsil eden ulusal kuruluş hüviyeti ile yerimizi almış bulunuyoruz. Dünya çapındaki etki yatırımı liderlerini bir araya getirerek küresel etki yatırımı gündemini şekillendiren GSG Liderlik Zirvesini Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü yılında İstanbul'da düzenlemiş olmaktan dolayı gurur duyuyoruz. Öyle inanıyorum ki, EYDK Türkiye'nin etki odaklı yatırımlara evrilmesinde gereken sektörler arası işbirliğini kolaylaştırmak ve bu alanda ülkemiz için öncelikli stratejiler ile politika önerilerini oluşturulmak konusunda belirleyici rol oynamaya devam edecektir.

Saygılarımla,
Şafak Müderrisgil
Başkan

ETKİ YATIRIMI DANIŞMA KURULU (EYDK)

EYDK, kamu, özel sektör ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlardan oluşan 45 kurumsal üyesiyle Türkiye'de ulusal bir etki yatırımı ekosisteminin gelişimine katkı sunmaktadır. Hedef, ülkenin etki yatırımı için bölgesel bir pazar giriş noktası olmasını sağlamaktır. EYDK, aktif olarak, etki yatırımı konusunda farkındalığı artırmayı, kapasite ve ağ oluşturmayı ve etki yatırımı konusunda savunuculuk yapmayı hedeflemektedir. EYDK'nın öncelikli faaliyet temaları; kadınların güçlenmesi, mülteci geçim kaynakları, kentsel dayanıklılık, Avrupa Yeşil Mutabakatı, sağlık teknolojileri ve finansla erişim alanındadır. EYDK, küresel GSG topluluğunun bir üyesi olarak Türkiye'yi uluslararası ortamlarda etki yatırımı konusunda temsil etmeye yetkilidir.

EYDK'NIN KURULUŞU

Etki Yatırımı Danışma Kurulu (EYDK); kamu, özel ve kâr amacı gütmeyen sektörlerden gelen kurumların iki yıllık kolektif çalışması sonucunda oldu. Türkiye’de etki yatırımı konusunda ihtiyaçlar ile stratejilerin belirlenmesinde ve politika önerilerinin oluőturulmasında bir üst kurul gibi çalıőacak olan EYDK’nın temelleri Nisan 2019’da T.C. Dıőıőleri Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ofisi ile, Türkiye’nin etki yatırımı potansiyeline dair bir rapor hazırlanmasına karar verilmesi ile atıldı. Türkiye’de etki yatırımı potansiyeli taşıyan paydaşları haritalayan ve potansiyel ekosistemin ilk analizini içeren “Türkiye’de Etki Yatırımı Ekosistemi” Raporu Kasım 2019’da Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Özel Sektör Merkezi (UNDP ICPSD) tarafından hazırlandı ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi’nin katkılarıyla yayımlandı. Etki yatırımı konusunda ülkemizde yapılan ilk yayın olan bu rapor, etki yatırımı “yeni bir iş modeli” olarak tanıtırken, ülke olarak bu alanda kapasite geliőtirmemizi, sermayeyi etki ekonomisi bağlamında yönlendirmemizi ve dıőardan sermaye çekmemizi sağlayacak önemli bir başlangıç noktası oldu.

Hem Türkiye’de etki yatırımı konusunda farkındalığın ve kapasitenin artırılması misyonunu üstlenip ulusal bağlamda konunun sözcülüğünü yapacak, hem de uluslararası ortamlarda Türkiye’nin etki yatırımı konusunda dıőarıya açılan penceresi olacak ulusal bir danışma kurulunun kurulması fikri giderek olgunlaőmaya başladı. Bu sırada, Türkiye’de etki yatırımı konusunda farkındalığı artırmak ve bir ekosistem gelişmesini sağlamak üzere Nisan 2020’de kurulan Etki Yatırımı Platformu (Etkiyap), kurulduğu ilk günden bu yana etki yatırımı konusunda içerik üretirken, bir yandan da konunun ulusal ve uluslararası paydaşları ile bir araya gelerek etki yatırımı konusunda adım atılmasında katalizör rolünü üstlendi. Bunu, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Etkiyap, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB), UNDP ICPSD ve UNDP Türkiye’nin bir araya gelerek Etki Yatırımı Danışma Kurulu’nun yapılandırılmasını sağlamak üzere Kurucular Kurulu olarak bir araya gelmeleri izledi. Kurucular Kurulu’nun Kasım 2020’de gerçekteően ilk toplantısında, EYDK’nın kuruluş sürecini, merkezi Londra’da bulunan Global Steering Group for Impact Investing (GSG)’in başvuru kriterleri de dikkate alınarak Etkiyap’ın koordine etmesine karar verildi. Etkiyap’ın 2020 yılında kurulduğu andan itibaren GSG ekibi ve GSG üye ülkeleri ile sürdürdüğü görüşmeler böylece daha resmi bir zemine oturmuő oldu.

EYDK’nın kurulmasını sağlayacak strateji belgesi, hukuki statüsü, iş ve iletişim planı ve bütçesi Etkiyap tarafından Şubat 2021’de Kurucular Kurulu’na sunulup kabul gördükten sonra danışma kurulunda davet usulü ile yer alacak üye kurumlara dair kısa listenin oluşturulması süreci başladı. Mart 2021’de Etkiyap koordinasyonunda yürütölen paydaş kurum görüşmeleri sonucunda EYDK aday kurum listesi kesinleőt ve 28 Nisan 2021 tarihinde, tüm kurumların mutabakatı ile EYDK resmen kurulmuő oldu.

Resmi kuruluşu itibariyle hızlı ve etkin bir şekilde çalışmalarına başlayan EYDK, ekosistem içerisindeki tüm paydaşlar ile dirsek temasında yakın işbirliği kurarak kapsayıcı ve veriye dayalı raporlar hazırladı ve ilk iki yıllık süreç içerisinde ülkemizin stratejik öncelikleri de göz önünde bulundurularak politika geliştirme, pazarı genişletme, ortak dil oluşturarak iletişimi iyileştirme ve araştırma alanlarında önemli ilerleme kaydetti. Mart 2022'de, titiz bir durum tespiti sürecini hızla tamamladıktan sonra GSG topluluğuna katılarak küresel etki yatırımı ekosisteminde aktif bir oyuncu haline geldi. Küresel etki yatırımı ağlarının bir parçası olan EYDK, sonraki dönemde küresel gelişmeleri ülkemize taşıyan, Türkiye' deki iyi uygulama örneklerini de uluslararası arenada paydaşlara aktararak uluslararası sermayenin ülkemize tahsis edilmesi için önemli bir köprü görevi görmeye başladı.

EYDK, 2023 yılında İstanbul'da GSG Liderlik Zirvesi'ne ev sahipliği yaparak Türkiye'yi küresel etki yatırım ekosisteminde temsil etme rolünün büyük gururunu yaşadı ve Türkiye'nin Orta Doğu, Kuzey Afrika, Doğu Avrupa ve Orta Asya pazarlarına katalitik bir etki yatırımı giriş noktası olma potansiyelini tüm paydaşlara vurgulama şansı yakaladı.

EYDK, iki yıl gibi kısa bir süre içerisinde Türkiye'nin "etki odaklı" bir ekonomiye geçişinin ilk adımlarına tanıklık ederek bu süreçte önemli kilometre taşlarına imza atmanın gururunu yaşıyor. 2023 yılı itibariyle, etki fonlarının, ilk sosyal etki tahvilinin ve etki odaklı fonların fonunun faaliyete geçmesi, Türkiye'de etki yatırımı için parlak bir geleceğe işaret etmekte.

İnkübasyon dönemini hızlı ve etkin bir şekilde tamamlayan EYDK, yoluna Kasım 2023 yılı itibariyle kurumsal yapısını kuvvetlendirerek "EYDK Derneği" hukuki statüsüyle devam ediyor.

İlk adımlarının atıldığını andan itibaren etki yatırımlarının gelişimini kolaylaştırmak için elverişli bir ortam yaratmayı ve Türkiye'de sürdürülebilir büyümeyi teşvik eden bir ekosistem kurmayı amaçlayan EYDK, ekosistem paydaşlarının bir araya gelmesine öncülük ederek, yenilikçi, kapsayıcı ve etki odaklı bir ekonomi ile ölçülebilir sosyal ve çevresel etki yaratmayı amaçlıyor. Ulusal ve uluslararası paydaşlar ile işbirliği çerçevesinde Türkiye' nin potansiyelini ortaya koyarak küresel doğu ve batı arasında bir köprü görevi gören ülkemizin etki yatırımı için bölgesel pazara giriş noktası olmasını destekliyor.

EYDK'nın misyonu ve öngördüğü vizyonu, Türkiye'de etki yatırımı için umut verici bir gelecek çiziyor ve etki yatırımı ana akım, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir seçim haline getirme hedefine yönelik çalışmaların güçlenerek devam etmesini sağlıyor.

ÜYELERİMİZ

KURUCULAR KURULU ÜYELERİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

**KALKINMA YATIRIM
BANKASI**

İSTANBUL INTERNATIONAL
CENTER FOR PRIVATE SECTOR
IN DEVELOPMENT

KURUCU SPONSORLAR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

Technology
Development
Zone.

**KALKINMA YATIRIM
BANKASI**

İSTANBUL INTERNATIONAL
CENTER FOR PRIVATE SECTOR
IN DEVELOPMENT

ÜYELERİMİZ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

Technology
Development
Zone.

AKPortföy

Bahçeşehir University

**KALKINMA YATIRIM
BANKASI**

European Bank
for Reconstruction and Development

Garanti BBVA

idacapital

IC
HOLDING

Kale

**ETKİ
YATIRIM**

KOÇ ÜNİVERSİTESİ

MAXIS

ODTÜ-TEKNOKENT

startupfon

TED ÜNİVERSİTESİ

TEKFEN VAKFI

**TÜRKİYE
KATILIM
BANKALARI
BİRLİĞİ**

TOBFED

**TÜRKVEN
PRIVATE
EQUITY**

Tobb

TSKB

TSPB

İSTANBUL INTERNATIONAL
CENTER FOR PRIVATE SECTOR
IN DEVELOPMENT

**VESTEL
VENTURES**

**YapıKredi
Yatırım**

yased
Uluslararası Yatırımcılar Derneği
International Investors Association

**YTUYILDIZ
TEKNOPARK**

Ziraat Portföy

İÇİNDEKİLER

Başkan'ın Mesaj	2
Etki Yatırımı Danışma Kurulu (EYDK)	2
EYDK'nın Kuruluşu	3
ÜYELERİMİZ	5
Kısaltmalar	7
I. Etki Yatırımı: Genel Bakış	8
II. Türkiye'nin Etki Yatırımı Kapasitesi ve Potansiyeli	9
III. EYDK'ya Kısa Bakış	10
i. Arka Plan (Nisan 2019-Aralık 2021)	10
ii. EYDK ve Ekosistem Oluşturma (Ocak 2022 – Mayıs 2023)	11
IV. Önemli Kilometre Taşları ve Elde Edilen Sonuçlar	15
i. Ekosistemdeki Yenilikler	15
ii. “Birlikten Kuvvet Doğar” Raporu	15
iii. “SKA Yatırımları Türkiye” Platformu	16
iv. GSG ve EYDK	17
v. Girişimci Hayırseverlik Alanındaki Çalışmalar	18
vi. Etki Ölçümü ve Yönetiminin Önceliklendirilmesi	18
vii. EYDK'nın Etki Girişimciliği Konusundaki Çalışmaları	19
viii. MIKTA Ülkelerinin Etki Yatırımı Potansiyeli	20
ix. Yer Odaklı Etki Yatırımları	21
x. ENHANCER Hibesi: “Sunshine of Şanlıurfa” Projesi	23
xi. Etki Yatırımları için Politika Savunuculuğu	24
V. Geleceğe Yönelik Adımlar	26

KISALTMALAR

- ASEAN** - Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği
- AVPN** - Asian Venture Philanthropy Network
- C3** - Catalytic Capital Consortium
- DEİK** - Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
- Etkiyap** - Etki Yatırımı Platformu
- EVPA** - European Venture Philanthropy Association
- EYDK** - Etki Yatırımı Danışma Kurulu
- GEL** - Genç Etki Liderleri
- GSG** - The Global Steering Group for Impact Investment
- İFM** - İstanbul Finans Merkezi
- İSTKA** - İstanbul Kalkınma Ajansı
- IFC** - Uluslararası Finans Kurumu
- ICMA** - Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği
- ICMPD** - Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi
- KÖİ** - Kamu-Özel İşbirlikleri
- UNDP IICPSD** - İstanbul Uluslararası Özel Sektör ve Kalkınma Merkezi
- MIKTA** - Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya
- MIGA** - Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı
- NAB** - Ulusal Danışma Kurulu
- RIN** - Mülteci Yatırım Ağı
- SFTE** - Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri
- SKA** - Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
- SPK** - Sermaye Piyasası Kurulu
- SROI** - Yatırımın Sosyal Getirisi
- SVI** - Social Value International
- TSKB** - Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
- TGMP** - Türkiye Grameen Mikrofinans Programı
- TKYB** - Türkiye Kalkınma Yatırım Bankası
- UNDP** - Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
- YASED** - Uluslararası Yatırımcılar Derneği

I. ETKİ YATIRIMI: GENEL BAKIŞ

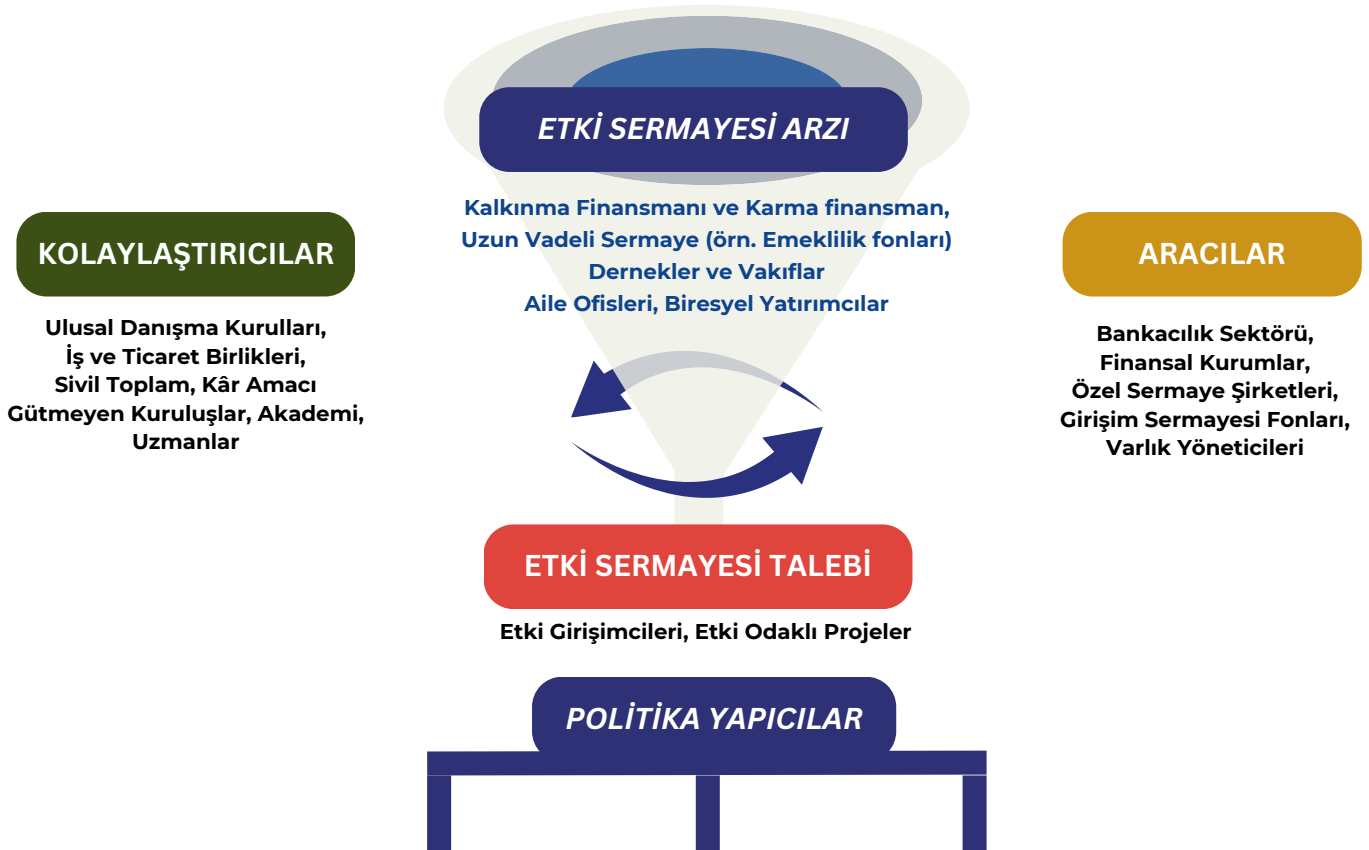
Dünya genelinde, insanlara ve gezegene fayda sağlayan ekonomik gelişme modellerine doğru bir eğilim görülmektedir. Ancak, 2030'a kadar Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SKA'lar) ulaşmak için kamu fonlarının yeterli olmadığı açıktır. Etki yatırımı aracılığıyla, özel sektör de şu anda en acil toplumsal ve çevresel sorunların çözümüne katkıda bulunmak üzere adımlar atmaktadır.

Etki yatırımcıları, finansal getiriler elde etmek için olumlu ve ölçülebilir toplumsal ve çevresel etki yaratırlar. Uluslararası Finans Kurumu (IFC) tahminlerine göre, daha geniş bir ölçülen ve amaçlanan etki tanımıyla, küresel etki ekonomisi 2020¹ yılında 2.3 trilyon Amerikan Dolarına ulaşmış olup uzun vadede yönetim alanındaki tüm küresel finansal varlıkların %10'unu çekme potansiyeline sahiptir.

Etki yatırımı ekosistemindeki aktörler:

- Amacı, yönetişimi, ürünleri ve hizmetleri ile pozitif etki yaratma niyetine sahip olanlar,
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na dayalı olarak belirlenmiş, ölçülebilir, stratejik hedeflere katkıda bulunanlar,
- Sosyal ve çevresel etkilerini ölçen, yöneten, şeffaf bir şekilde raporlayan ve bağımsız olarak güvence altına alanlar.

Sürdürülebilir etki sermayesi akışı için beş etki yatırımı ilkesi uyum içinde çalışmalıdır:

Yeşil, Sosyal, Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilirlik ile Bağlantılı (GSSS) Tahvil ve Sukuk ihraçlarından sonuç odaklı sözleşmelere (örneğin, sosyal etki tahvilleri) ve tematik etki fonlarına ve vakıflara kadar etki yatırımı için kullanılabilir geniş bir yelpaze de finansal araçlar mevcuttur. Özel sermayenin yanı sıra kalkınma finansı ve/veya karma finans mekanizmalarının kullanılması, geleceğin Kamu-Özel Ortaklıkları'nın toplumsal ve çevresel yönlerine odaklanmak ve girişimci hayırseverlik gündemini desteklemek, çarpan etkisi yaratacaktır.

¹ Investing for Impact: The Global Impact Investing Market 2020, IFC, 2021, <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgrt/2021-investing-for-impact-fin2.pdf>

II. TÜRKİYE'NİN ETKİ YATIRIMI KAPASİTESİ VE POTANSİYELİ

UNDP'nin "Türkiye'de Etki Yatırımı Ekosistemi" raporu, Türkiye'nin kapasitesini ve potansiyelini vurgulayarak, güçlü ve kapsayıcı bir ekosistem oluşturabildiği takdirde, Orta Doğu, Kuzey Afrika, Doğu Avrupa ve Orta Asya pazarlarına katalitik bir etki yatırımı giriş noktası olma konusundaki kapasitesini ortaya koymaktadır.

EYDK, bu hedefe ulaşma konusunda Türkiye'nin beş yetkinliğini aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Jeopolitik Önem ve Beşeri Sermayesi: Küresel nüfusun ve ekonominin yaklaşık %1'ini temsil eden bir G20 üyesi olan Türkiye, Küresel Kuzey ile Küresel Güney'i bir araya getiren küresel kültürel ve ticari alışverişin kavşağında yer alıyor. Çok sayıda küresel ve bölgesel kuruluş ve ortaklıkta kilit konumlarda yer alan Türkiye'nin rekabetçi, yüksek vasıflı insan sermayesi, aynı zamanda etki yatırımı için bölgesel bir pazar giriş noktası olma potansiyelini de destekliyor.

2. Etki Yatırımı için Güçlü Temel: UNDP' nin bu alanda yapmış olduğu ilk çalışmanın ardından Nisan 2021'de yayımladığı "SKA Türkiye Yatırımcı Haritası" raporunu izleyen süreçte EYDK'nın kurulması ve ardından GSG platformuna kabul edilmesi gerçekleşti. EYDK bu süreçte iki yerel rapor ("Bir Etkinleştirici Olarak EYDK" ve "Birlikten Kuvvet Doğar Strateji Raporu") ile Etki Ölçümlemesi ve Yönetimi Çerçeve Metni yayımladı. Ardından, GSG'nin desteklediği iki küresel işbirliği geldi: MIKTA projesi, beş G20 ülkesini bir araya getiren, ve "Etki Yatırımları için Güç Birliği" raporunda somutlaşan bir çalışma oldu. Ayrıca, EYDK'nın "Yer Odaklı Etki Yatırımı Projesi", saygın ulusal ve uluslararası ortakları bir araya getiren bir girişim olarak gerçekleşti. Diğer faaliyetler arasında ulusal ve uluslararası toplantılar, konferanslar ve seminerler yer aldı. EYDK ayrıca, Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'nı onaylamasının bir yansıması olarak Türkiye'nin İklim Şurası'nda yer aldı ve Türkiye'nin 12. Kalkınma Planı'nın iki komitesine katıldı. Bu önemli gelişmeler, İstanbul'un, 30 Mayıs - 1 Haziran tarihleri arasında 50 ülkeden 150 etki lideri ve 250'nin üzerinde Türk ekosistem paydaşının katıldığı GSG Liderlik Zirvesi 2023'ün ev sahibi şehri olarak seçilmesi ile zirveye ulaştı.

Türkiye artık ilk erken aşama etki fonuna ve başkaca etki fonlarına, ilk etki fonların fonuna ve ilk Sosyal Etki Tahvili'ne (SIB) sahip olurken bir taraftan da bu olumlu eğilimin ulusal strateji belgelerine yansıdığını görmekteyiz. Bunlardan bazıları; "Yeşil Mutabakat Eylem Planı 2021", "Türkiye'nin 2022-2024 Orta Vadeli Programı", "Türkiye'nin Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) Stratejisi (2021-2023)", "Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı 2022-25" ve "Katılım Finansmanı Strateji Belgesi 2022-2025"dir. Diğer önemli adımlar ise Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) halka açık şirketler için sürdürülebilirlik performansı raporlama zorunluluğu getirmesi (Ekim 2020) ve yeşil ve sürdürülebilir borçlanma araçları ve kira sertifikalarına ilişkin yönergeler (Şubat 2022) olmuştur.

3. Güçlü Finans Sektörü: Güçlü düzenlemelere sahip ve küresel ekonomiye bağlı olan saygın finansal kuruluşlar ve aracıları tarafından işletilen çeşitli finansal araçlara sahip olan Türkiye'nin finans sektörü, bölgesinde rekabet avantajına sahiptir. 2023 yılında açılışı gerçekleşen İstanbul Finans Merkezi, bu avantajı fırsata dönüştürmek için gerekli olan potansiyele sahiptir. Bu bağlamda sahip olunan finansal varlıkların büyüklüğü yaklaşık olarak 750 milyar Amerikan Dolarıdır².

4. Türkiye Girişimcilik Ekosistemi: Startups.watch verilerine göre, sadece 2022 yılında Türkiye ekosistemine toplamda 300 anlaşmada tohum, erken ve ileri yatırım aşamalarında 1.6 milyar Amerikan Doları yatırım yapıldı³. Oyun, veri analitiği, FinTech ve COVID-19 pandemisi döneminde talep gören hızlı teslimat ve e-ticaret gibi alanlar, Türkiye'nin İngiltere, Fransa ve Almanya gibi ülkelerle aynı lige girmesinde etkili oldu. İstanbul, başlı başına önemli bir merkez olup, genellikle Orta Doğu ve Avrupa'da hem anlaşma sayısı hem de toplam yatırım açısından ilk 5 içinde yer almaktadır. Türk startup'larının farkındalık seviyeleri artmaya devam ettiğinden, daha fazla etki girişimcisinin ortaya çıkması muhtemeldir. Bu da ulusal ve uluslararası finansal aracılardan artan ilgisine yol açabilir.

² Banks in Türkiye 2020, The Banks Association of Türkiye, https://www.tbb.org.tr/en/Content/Upload/Dokuman/189/Banks_in_Turkey_2020.pdf

³ Year In Review 2022 — Turkish Startup Ecosystem, startups.watch, <https://blog.startups.watch/year-in-review-2022-turkish-startup-ecosystem-1623a33d7215>

5. **Girişimci Hayırseverlik:** Türkiye'nin yüzyıllardır var olan Vakıf kurumu (gelir getiren, inanç temelli varlıkları sürekli olarak hayır işleri için bağışlamak ve bu varlıkları kuruluş maddelerine uygun olarak yönetmek) ile, girişimci hayırseverlik (işletme yönetimi ve girişim sermayesi uygulamalarını hayırsever yardımlarla birleştirerek katalitik sermaye, ağ erişimi ve teknik destek sağlama) Türkiye için oldukça uygun bir yaklaşımdır. Türkiye'nin rakipleri arasında kayda değer fark yaratan bir girişim olarak, ülkemizin ilk erken aşama etki fonu da bir girişimci hayırseverlik örneğidir.

III. EYDK'YA KISA BAKIŞ

i. Arka Plan (Nisan 2019-Aralık 2021)

2019

- **Nisan**
 - Dışişleri Bakanlığı ve UNDP arasındaki etki yatırımı kavramını Türkiye'ye tanıtmaya yönelik yolları ve yöntemleri konusundaki istişarelerin başlangıcı,
- **Kasım**
 - Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi'nin desteği ile "Türkiye'de Etki Yatırımı Ekosistemi" raporunun lansmanı,
- **Aralık**
 - Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB) tarafından Dışişleri Bakanlığı'nın çağrısına uygun olarak düzenlenen, kamu ve özel sektör temsilcilerini bir araya getiren atölye çalışması,
 - Rapor, ulusal bir etki yatırımı ekosisteminin geliştirilmesi gerekliliği konusundaki bulguları onaylandı ve bir sonraki adımları ortaya kondu:
 - Atölye çıktıları daha geniş bir paydaş listesi ile paylaşılması,
 - UNDP'nin Brezilya'daki pilot programına dayalı olarak bir SKA yatırımcı haritası oluşturulması,
 - Ulusal Danışma Kurulu (NAB) oluşturmak için GSG süreçlerine devam edilmesi.

The Impact Investing Ecosystem
in Turkey
Stakeholder Mapping and
Preliminary Analysis of the Ecosystem

2020

- **Kasım ayı ve sonrası**
 - Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, Etkiyap, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, UNDP IICPSD ve UNDP Türkiye'nin katılımıyla kapsayıcı ve etkili bir Ulusal Danışma Kurulu (NAB) kurulması için bir Kurucular Kurulu oluşturulması,
 - Kurucu Kurulun üyeleri fikir birliğine vararak Etkiyap'ı sürecin koordinatör kurumu olarak belirlediler. Kasım 2020 ile Nisan 2021 arasında, GSG'nin standartlarına uygun olarak geleceğin NAB çerçevesini geliştirme sürecinin yanı sıra potansiyel paydaşlarla çok sayıda stratejik toplantı gerçekleştirildi.

2021

- **Nisan**
 - UNDP'nin başlangıçtaki çalışmasının bir devamı olarak, 9 öncelikli sektörde 27 yatırım fırsatı alanını tanımlayan "SKA Türkiye Yatırımcı Haritası" raporunun lansmanı,
- **Mayıs**
 - Etki Yatırımı Derneği'nin altında kuluçka dönemini tamamlayan EYDK'nın, kendi sekreteryası, yönergeleri ve bağımsız bütçesi ile düzenlediği açılış toplantısını, kamudan, özel sektörden ve kar amacı gütmeyen sektörden önde gelen üye kuruluşları ile birlikte gerçekleştirilmesi,
 - EYDK'nın ilk dönem Başkanı olarak Şafak Müderrisgil'in seçimi, Başkan Yardımcıları olarak Hale Özsoy Bıyıklı (Turkven, Direktör) ve Fevzi Öztürk'ün (Kızılay Varlık Yönetimi, Genel Müdür) seçilmesi,
 - GSG topluluğuna katılma başvurusu yapma konusunda oybirliği kararı,
- **Haziran**
 - COVID-19 önlemleri nedeniyle EYDK'nın dijital olarak düzenlenen lansman etkinliği,

EYDK

• Ağustos

- EYDK üyeleri arasında, SKA'lar ve etki yatırımı konusundaki farkındalık ve taahhüt seviyelerini değerlendirmek ve mevcut ve gelecekteki planları hakkında bilgi almak amacıyla anket yapılması,
- Anket sonuçlarını tartışmak üzere iki uluslararası yuvarlak masa toplantısı düzenlenmesi,

• Eylül

- Anket sonuçlarını, yuvarlak masa toplantısı bulgularını ve UNDP çalışmalarını birleştiren, EYDK tarafından hazırlanan ilk rapor "Bir Etkinleştirici Olarak EYDK" nın lansmanı,
 - EYDK'nın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına yönelik bütünsel yaklaşımı, altı SKA'ya özel olarak odaklanılarak güvence altına alındı. SKA 17 (Hedefler için Ortaklıklar), gelecekteki tüm çabaların kolaylaştırıcısı ve ön koşulu olarak belirlendi. SKA 13 (İklim Eylemi), gezegen düzeyinde kapsamlı bir amaç olarak belirlendi. SKA 4 (Nitelikli Eğitim) ve 5 (Cinsiyet Eşitliği), EYDK'nın topluluklar ve toplum "için" ve "birlikte" yatırım yapma taahhüdünü oluşturdu SKA 9 (Sanayi, Yenilik ve Altyapı), ekonomik beceriyle ilerlemeyi tamamlamak için seçildi. Son olarak SKA 8 (İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme) ise, EYDK'nın çalışmalarının ve ortaklıklarının olumlu, ölçülebilir sonucu olarak belirlendi,
 - Teorik tartışmaların ötesine geçmek ve başarı hikayelerini kolaylaştırmaya odaklanmak (örneğin, yerel en iyi uygulamalar ve yatırım fırsatları) raporda vurgulanan ortak bir tema olarak ortaya çıktı. UNDP ve EYDK'nın "SKA Yatırımları Türkiye" platformuna yönelik stratejik ortaklığı bu açıdan önemli bir unsur oldu ve EYDK, Türkiye ve çevre bölgede etki yatırımının "tek durak noktası" (one stop shop) olma vaadini hâlâ sürdürmektedir,
 - EYDK'nın farkındalık yaratma, kapasite geliştirme, ağ oluşturma ve politika savunuculuğu çabalarını destekleme rolüne uygun olarak, "İletişim", "Kapasite Geliştirme", "Etki Ortaklıkları" ve "Sürdürülebilir Kalkınma ve Politika" olmak üzere dört çalışma grubu oluşturuldu.
- EYDK'nın "Bir Etkinleştirici Olarak EYDK" raporunu temel alarak, YASED, PwC Türkiye ve Marjinal Porter Novelli'nin desteğiyle bir arama konferansı düzenlenmesi,
 - Dört tematik oturum, kamu, özel sektör ve kâr amacı gütmeyen sektörlerden 32 önemli konuşmacıyı bir araya getirerek EYDK için bir eylem planı belirlemek amacıyla toplandı. "Birlikten Kuvvet Doğar" raporu, Türkiye'de etki yatırımı ekosistemini kurumsallaştırma temelini tamamlayarak Ocak 2022'de yayımlandı.

ii. EYDK ve Ekosistem Oluşturma (Ocak 2022 – Mayıs 2023)

2022

• Ocak

- "Birlikten Kuvvet Doğar" arama konferansı raporunun yayınlanması,

• Şubat

- Türkiye'ye bu yeni konsepti tanıtmak ve "SKA Yatırımları Türkiye" platformu için UNDP ile iş birliği yapılması,
- Üç komisyonda İklim Şurası'na katkı sağlanması.

• Mart

- Küresel GSG topluluğuna 35. ülke olarak katılım,
- İngiltere etki yatırımı öncülerinin, İngiltere Refah Fonu kapsamında UNDP ve EYDK işbirliğiyle düzenlenen çevrimiçi bir panel tartışmasında, Türk finans, endüstri ve ticaret liderleri ile deneyimlerini paylaşması,
- AB Dönem Başkanlığı ve Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yaparak "Etki Yatırımı ve Sivil Toplum Konferansı"nın gerçekleştirilmesi ve "Girişimci Hayırseverlik" teriminin tanıtılması,

• Mayıs

- IFC, "Impact Principles" çerçevesi için Türkiye'de düzenlenen ilk etkinliğin, "Impact Principles" Sekreteryası ve yerel imzacıların (Turkven, TKYB) katılımıyla organize edilmesi,
- "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" (SFTE) serisi Captonomy, Gözen Institute, Mana, Otsimo kurucuları ile çevrimiçi panel olarak gerçekleşmesi,
- İtalya'nın Torino şehrinde düzenlenen GSG Liderlik Zirvesi'ne katılarak, EYDK'nın GSG koordinasyonu ve küresel ve yerel ortaklarının işbirliği ile gerçekleşen iki önemli projenin (MIKTA ve "Kentsel İyileşme ve İlerleme" çerçevesi) geliştirilmesi,

- **Haziran**
 - Türkiye'nin, Avrupa Etki Yatırım Konsorsiyumu (EVPA, GSG, Avrupa NAB'leri ve akademiden oluşan) tarafından yürütülen ilk uyumlaştırılmış pazar boyutlandırma çalışmasına katılmasına olanak sağlanması,
 - Türkiye'nin Endonezya'nın Bali şehrinde düzenlenen Asya Girişimci Hayırseverlik Ağı (AVPN) Konferansı'nda temsil edilmesi,
- **Ağustos**
 - Bangladeş Etki Yatırımı Stratejisi ve Eylem Planı'nın (BIISAP) lansmanının yapıldığı Bangladeş Ulusal Danışma Kurulu'nun uluslararası "Impact InveStory" konferansına katılım ve Grameen Bank'ın kurucusu Nobel Ödülü sahibi Muhammad Yunus ile bir araya gelinmesi,
- **Eylül**
 - "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" (SFTE) serisinin ikinci ayağının dört fon ve 17 girişimcinin katılımıyla ve Etkiyap katkılarıyla SKA uyum çalıştay ile birlikte gerçekleştirilmesi,
- **Ekim**
 - Bursa Teknik Üniversitesi, Garanti BBVA ve üç etki girişiminin desteğiyle, "EYDK Keşfediyor" başlıklı atık yönetimi ve döngüsel ekonomiye odaklanan yeni bir çevrimiçi etkinlik serisinin düzenlenmeye başlanması,
- **Kasım**
 - COP27'de "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" (SFTE) temalı bir panel düzenlenmesi,
 - Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti heyetine Ulusal Danışma Kurulu olmanın değer önerisini anlatan bir toplantıya katılım ve sunum yapılmasının yanı sıra Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) ile toplantılar yapılması,
 - GSG'nin 55 Ulusal Danışma Kurulu kurma hedefine yardımcı olmak amacıyla GSG'nin ve ASEAN-Japonya Merkezi'nin Güneydoğu Asya Görev Güçleri (Tayland, Malezya, Endonezya, Kamboçya) araştırma çalışmasına katılım,
- **Aralık**
 - MIKTA yan etkinliği çerçevesinde, GSG koordinasyonunda ve Meksika, Endonezya, Kore ve Avustralya'nın etki liderleri ile işbirliği içinde "Etki Yatırımları için Güç Birliği" raporunun lansmanının yapılması,
 - 12. Kalkınma Planı'nın iki komisyonunda yer alınması (Kalkınma Finans Komisyonu, Kalkınma ve Sivil Toplum Komisyonu),
 - Etki yatırımına ilişkin politika önerileri konusunda Maliye ve Hazine Bakanlığındaki üst düzey hükümet yetkililerine bilgilendirmede bulunulması,
 - GSG'nin bilgi havuzuna eklenen "Vaka Çalışması: Gelişmekte Olan Piyasalarda Temel Finansmanın Sağlanması - Türkiye Örneği" sunumunun yapılması.

2023

- **Ocak**
 - Yer odaklı etki yatırımını teşvik etmek amacıyla "Etki Yatırımı Odağında Türkiye'nin Kentsel İyileşme ve İlerleme Potansiyeli" raporunun lansmanı,
 - ENHANCER (ICMPD tarafından Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve Sanayi Teknoloji Bakanlığı'nın desteğiyle yürütülen Avrupa Birliği hibe projesi) kapsamında Türkiye Grameen Mikrofinans Programı ortaklığıyla "Sunshine of Şanlıurfa" proje sözleşmesinin imzalanması,
 - "Tunus SKA Yatırımcı Haritası"nın lansmanının ardından UNDP Tunus temsilcileriyle GSG süpervizyonunda Ulusal Danışma Kurulu (NAB) kurmanın yollarını tartışmak üzere toplantı yapılması,
- **Şubat**
 - SDG Impact Standartları Eğitici Eğitimi'ne 13 - 15 Şubat 2023 tarihleri arasında İstanbul'da ev sahipliği yapılması,
 - Akredite edilmiş eğitim programı Etkiyap tarafından koordine edildi ve organizasyonel destek EYDK tarafından sağlandı, Sabancı Arf Almost Ready to Fly tarafından etkinliğe ev sahipliği yapıldı.

• Mart

- Ürdün'de kurulan Etki Yatırımı Görev Gücü'nün davetiyle Türkiye'nin EYDK'yı kurma süreci hakkında bir atölye çalışmasının Ürdün'deki etki yatırımı ekosistemi paydaşlarıyla gerçekleştirilmesi,
- "Yer Odaklı Etki Yatırımı Projesi" çerçevesinde düzenlenen "Geleceğin Dayanıklı Kentleri Çalıştayı"nın hibrit bir etkinlik olarak Habitat Derneği ev sahipliğinde ve Harvard Business Review Türkiye işbirliğinde 23 Mart 2023 tarihinde düzenlenmesi,
 - Üç panelde, 15 uzman, 100'den fazla izleyici önünde fikir alışverişinde bulundu. Ortaya çıkan sonuçlar, "Geleceğin Dayanıklı Kentleri Çalıştayı: Bulgular" başlığı altında paylaşıldı.

• Nisan

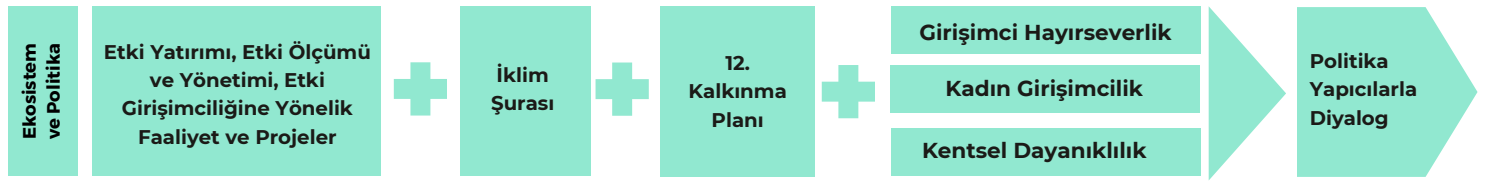
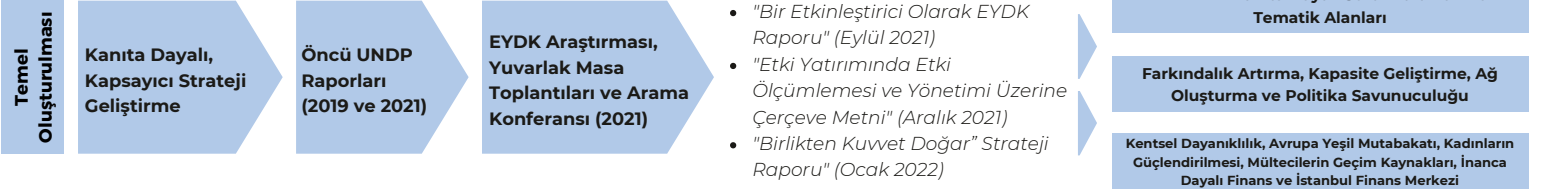
- 25 Nisan 2023 tarihinde Oxford Üniversitesi St Edmund Hall'da düzenlenen "Türkiye'de Deprem Sonrası Etki Yatırımları" etkinliğine katılım, yerel etki yatırımı için seçilen vaka çalışmalarından biri olarak gerçekleşmesi,
 - Etkinlik, Türkiye'deki kentlerin dayanıklı bir şekilde yeniden inşası için etki yatırımının potansiyelini keşfetmek amacıyla çeşitli küresel paydaşları ağırladı.

• Mayıs

- 17 Mayıs'ta Mülteci Yatırım Ağı (RIN) tarafından düzenlenen "Deprem Sonrasında Yerinden Edilmiş Topluluklar için Etki Yatırımı" başlıklı yatırımcı brifinge katılım,
- GSG'nin, EYDK'nın "Yer Odaklı Etki Yatırımı Projesi"ne destek vermesi,
 - EYDK, Catalytic Capital Consortium (C3) tarafından finanse edilen 'Enformel Yerleşim Krizine Çözüm Bulmak İçin Katalitik Sermaye Dağıtımını Ölçeklendirme' projesine hem maddi hem de aynı katkı alabilmek üzere resmi olarak dahil edilmiştir.
- 30 Mayıs - 1 Haziran 2023 tarihleri arasında İstanbul'da her yıl düzenlenen GSG Liderlik Zirvesi'ne ev sahipliği yapılması,
 - Yaklaşık 50 ülkeden 150 etki yatırımı lideri, Türk meslektaşlarıyla bir araya geldi. "Etki Ekonomisine Doğru: Türkiye'nin Yüzüncü Yılında Küresel Kuzey ve Küresel Güney'i Birleştirmek" başlığıyla düzenlenen zirve, Türkiye'yi bölgesel bir etki yatırımı pazarı giriş noktası olarak tanıtmak amacıyla tasarlandı.

GSG Liderlik Zirvesi
30 Mayıs 2023

Projeler ve Yayınlar:

- "Etki Yatırımı ve Sivil Toplum" Konferansı ve Bildiri Raporu (Mart 2022)
- 3 Rapor: EYDK-GSG "Kentsel İyileşme ve İlerleme Çerçevesi" Ortaklığı, Trakya'da Planlanan Pilot Proje (Ocak-Eylül 2023), Depreme Dayanıklılığa Yönelik Küresel Müdahaleler (Nisan-Mayıs 2023)
- ENHANCER AB Hibesi, TGMP ile "Şanlıurfa'nın Güneşi" Projesi (Ocak 2023 - Şubat 2024)

- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi
- Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi ve İstanbul Finans Merkezi
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı - Avrupa Birliği Başkanlığı
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları ve TÜBİTAK
- Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı - Avrupa Yeşil Anlaşması
- Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı

IV. ÖNEMLİ KİLOMETRE TAŞLARI VE ELDE EDİLEN SONUÇLAR

i. Ekosistemdeki Yenilikler

Ankara Kalkınma Ajansı'nın yerel etki yatırımlarına yatırım yapan fonları destekleyecek 13 milyon ABD doları tutarındaki fonların fonu "Bölgesel Etki Yatırımı Girişim Sermayesi 2022 Finansal Destek Programı"⁴ ile kapanırken, 2022 yılı aynı zamanda aşağıdaki gibi umut verici başka haberler için de önem taşımaktaydı: Türkiye Bilişim Vakfı ve Türkiye Girişimcilik Vakfı tarafından kurulan ve Maxis tarafından yönetilen, Türkiye'nin ilk erken aşama etki fonu olan 17 milyon ABD doları tutarında Founder One'in⁵ lansmanı gerçekleştirildi.

Ekosistemin bir diğer öncüsü olan idacapital de yeni hızlandırıcı fonuyla faaliyet göstererek 12 girişimi daha portföyüne katmayı planlıyor. Kızılay da sosyal danışmanlık iştirakini harekete geçirerek daha odaklı, iddialı Kızılay Etki Yatırımı A.Ş.'ye dönüşümünü tamamladı. Bu gelişmeler Etkiyap'ın "GEL" (Genç Etki Liderleri) programı, EYDK'nın "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" serisi ve İş Bankası ve Vehbi Koç Vakfı tarafından düzenlenen "Etki Girişimcilik Programı" gibi geleceğin etki girişimcilerini ve uzmanlarını yetiştirmeyi amaçlayan ve tabandan başlayan müdahalelerin önemini ortaya koyuyor. Ayrıca, UNDP'nin yakın tarihli "Etki Yatırımcılığı Rehberi"nin gelecekteki bu tür müdahalelere olan ilginin sürdürülebilir olması için etki yatırımının temel ilkelerini Türkçe dilinde sağladığını da belirtmek gerekir.

Borç piyasaları da daha fazla etki için pozisyon alıyor. Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) Yeşil Tahvil İlkeleri'ne dayanarak, Türkiye Sermaye Piyasaları Kurulu (SPK) Şubat 2022'de yeşil ve sürdürülebilir borç araçları ve kira sertifikaları konusundaki yönergelerini yayımladı. Başka bir önemli adım, "Katılım Finansmanı Strateji Belgesi 2022-2025" ile geldi, bu belge kamu sektörü tarafından yayınlanan etki yatırımı tabanlı sukuk ihracatını kapsayan kapsamlı bir eylem planı hedefliyor. Türkiye şimdi ilk erken aşama etki fonuna, ilk etki toptancısına ve ilk Sosyal Etki Tahvili (SIB) anlaşmasına sahip ve bu olumlu trend, bir dizi ulusal strateji belgesinde de yansıtılmaktadır.

ii. "Birlikten Kuvvet Doğar" Raporu

Ocak 2022'de ortaya çıkan bu rapor, EYDK'nın Ekim 2021 arama konferansının bulgularını ve bu konferansta belirlenen yönü aşağıda özetlemektedir. YASED, PwC Türkiye ve Marjinal Porter Novelli'nin desteğiyle gerçekleştirilen dört tematik oturumda kamu, özel sektör ve kar amacı gütmeyen sektörlerden 32 önemli konuşmacı EYDK için eylem planı hazırladı.

1. Oturum: Etki Yatırımının Beş Temel Unsuru ve Sermaye Akışı

- Katılımcılara göre, ekosistemi geliştirmek için bütünsel liderlik, strateji ve eylem planlarına ihtiyaç vardır. Etki ölçümü ve yönetimi, düzenlemeler ve teşviklerin önemi de doğrulanmıştır. Diğer bir vurgu da, inanç odaklı yatırım ile etki yatırımı arasındaki stratejik uyum olmuş, ayrıca sosyal etkiye daha fazla odaklanmanın önemi üzerinde durulmuştur.

2. Oturum: Ulusal Gündem ve EYDK

EYDK, ulusal gündemi destekleyen ve şekillendiren özel temalar ve sağlam eylemler yoluyla da ekosistem gelişimine öncülük etmelidir. Paydaşları teşvik etmek gibi kamu-özel sektör iş birlikleri ve karma finans da önem arz etmektedir.

⁴ Regional Venture Capital Financial Support Program for Impact Investment, Ankara Development Agency <https://ankaraka.org.tr/en/regional-venture-capital-financial-support-program-impact-investment>

⁵ "Erken aşama girişimlere odaklanan 300 milyon TL'lik fon: Founder One", Webrazzi.com, <https://webrazzi.com/2022/05/12/erken-asama-girisimlere-odaklanan-300-milyon-tl-lik-fon-founder-one/>

Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı sayesinde doğru zaman geldi. Bununla birlikte, etki yatırımı “yeşil”in ötesine geçebilir ve toplumsal cinsiyet odaklı yatırımlara ve dezavantajlı grupların iyileştirilmesine odaklanabilir.. Bu çabaların kamu sektöründe tanınırlık, düzenleme ve teşviklerle taçlandırılması gerekmektedir.

3. Oturum: Etki Ölçümü ve Yönetiminin Yaygınlaştırılması

- Çıktılara odaklanmak artık yeterli değil, sonuçlara ve etkiye geçiş gerekli, bu da etki ölçümü ve yönetimini gerekli kılmaktadır.
- Kapasite geliştirme, etki yıkamayı önlemek, veriye erişebilmek ve veri şeffaflığı sağlamak bağlamında önem arz etmektedir. Bu, herkes için uygun olan standart bir yaklaşım değildir. Uzmanlaşmış teknik bilgi ve kişiye özel yaklaşımlara yönelik daha fazla farkındalığa ihtiyaç vardır.

4. Oturum: Uluslararası bir Platform Olarak EYDK

- Uluslararası bir platform olabilmek için sayıca güçlü olmak, iş birliğini geliştirmek ve küresel tanınırlığa ihtiyaç var. Bunun için bir iletişim stratejisi geliştirmek ve eylem odaklı çalışma grupları oluşturmak bir sonraki adımdır. Bu bağlamda ortak bir dilin oluşturulması ekosistem aktörleri arasındaki uyum ve işbirliğini de artıracaktır. Bütünleşmiş, küresel olarak bağlantılı bir ilerlemeye ihtiyaç var.

Rapor, EYDK'nın 5 alana odaklanmasını önermektedir,

- Farkındalığın artırılması ve ortak dil oluşturması,
- Ulusal etki ekosisteminin oluşturulmasının desteklenmesi,
- Politika diyalogunu yönlendirmek ve ulusal etki yatırımları gündeminin belirlenmesi,
- Uluslararası ve ulusal ağlarla sağlam ilişkiler kurulması,
- Ulusal etki ölçümü ve yönetimi kapasitesinin geliştirilmesi.

Önceki çalışmalara dayanarak, rapor ayrıca EYDK için belirli stratejik temaları tanımlamaktadır,

- Etki yatırımı aracılığıyla Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyumu desteklemek,
- Dezavantajlı gruplara öncelik verilmesini sağlamak (kadınların güçlendirilmesi ve mültecilerin geçim kaynakları),
- İnanç odaklı yatırım ile etki yatırımı arasındaki ilişki üzerinde çalışmak amacıyla İstanbul Finans Merkezi'nden yararlanmak,
- Kentsel dayanıklılık hareketine katkıda bulunmak.

iii. “SKA Yatırımları Türkiye” Platformu

UNDP ve EYDK arasında Kasım 2021'de imzalanan sorumlu taraf sözleşmesine göre, "SKA Türkiye Yatırımcı Haritası" raporunun içeriklerini geliştirmek ve işletmek için bir sanal platform oluşturmak amacıyla interaktif "SKA Yatırımları Türkiye" Platformu Şubat 2022'de kuruldu. Bu platform, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayabilecek dokuz sektördeki 27 yatırım fırsatı hakkında veri, bilgi ve içgörüler sunmak amacıyla hayata geçirildi. Başarı hikayeleri, bilgi havuzu ve haberler bölümlerine ek olarak, ziyaretçiler aynı zamanda fırsatları bölgelere, sektörlerle, direkt ilgili SKA'lara, etki gösterge getirisine ve yatırım sürelerine göre listeleme imkanına sahip.

"Sağlık Hizmetleri Sunmak İçin Hastaneler/Kliniklere Yatırım Yapmak" fırsat alanlarında biri olarak belirlenmiştir. SKA 3 ve 8'i doğrudan etkilediği, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri için uygun olduğu ve sadece yerel topluluklara değil, aynı zamanda komşu ülkelerde tıbbi hizmetlere erişimi sınırlı nüfusa da hizmet verdiği bu yatırım fırsatı, platform içinde sergilenen başarı hikayelerinden biri olan Elazığ Entegre Sağlık Kampüsü'nde hayata geçirilmiştir. Bu kampüs, 2023 yılındaki yıkıcı depremleri takiben tekrar gündeme gelerek sismik izolatörleri ve dayanıklı tasarımıyla dikkat çekti ve 2016 yılında Türkiye'nin ilk "yeşil ve sosyal tahvil" ihracatıyla hayata geçirildi. (Vigeo EIRIS tarafından sertifikalandırıldı).

288 milyon avro değerindeki bu proje, Türk Kamu-Özel İşbirlikleri (KÖİ) tahvil pazarında bir ilktir ve şunları içermektedir⁶:

- 20 yıllık vade süresi,
- EBRD tarafından sunulan ilave inşaat dönemi likidite tesisleri değeri 89 milyar Euro'dur,
- Dünya Bankası'nın Çok Taraflı Sigorta Garanti Ajansı (MIGA) tarafından sağlanan kredi genişlemesi.

iv. GSG ve EYDK

GSG'ye Katılım

Aralık 2019'da UNDP'nin "Türkiye'de Etki Yatırımı Ekosistemi" raporunun lansmanının ardından düzenlenen ilk arama konferansından bu yana, Türkiye'de bir Ulusal Danışma Kurulu (NAB) kurmak, The Global Steering Group for Impact Investment (GSG) topluluğuna katılmak öncelikli bir hedef olmuştur. Kurucu sponsorlarının (Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, Etkiyap, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Teknoloji Geliştirme Bölgesi, UNDP IICPSD ve UNDP Türkiye) desteği ve önde gelen kamu, özel sektör ve kar amacı gütmeyen sektör üye kuruluşlarının güveni ile EYDK, Mayıs 2021'de ilk toplantısını yapmıştır. Temel çalışmalar ve GSG'nin işlem süreçleri, EYDK'nin GSG topluluğunun 35. ülke olarak kabul edilmesiyle Mart 2022'de tamamlanmıştır. O zamandan beri, EYDK, GSG ile işbirliği yaparak ulusal ve uluslararası birçok müdahale gerçekleştirmiştir (örneğin, "Etki Yatırımları için Güç Birliği" ve "Etki Yatırımı Odağında Türkiye'nin Kentsel İyileşme ve İlerleme Potansiyeli" raporları). Bu müdahalelerin büyük bir kısmı, etki devriminin ilerlemesini değerlendirmek ve bir sonraki adımları belirlemek için küresel etki yatırımı topluluğunun katıldığı Turin, İtalya'da Mayıs 2022'de gerçekleştirilen GSG Liderlik Zirvesi sırasında geliştirilmiştir.

2023 GSG Liderlik Zirvesi'ne Ev Sahipliği Yapılması

Bu prestijli etkinliğin 2023'te düzenlenecek versiyonuna ev sahibi olma fırsatı doğduğunda, EYDK İstanbul'u aday gösterdi. İstanbul'un seçilmesinin duyurulmasının ardından, İstanbul Finans Merkezi (İFM) zirvenin ana sponsoru oldu. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Arçelik ve Boğaziçi Üniversitesi'nin sağladığı değerli desteklerin yanı sıra, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, Etkiyap, Kızılay Etki Yatırımı ve Turkven, EYDK'nin uzun vadeli itici güçleri olarak konumlandı. GLM platformunu kullanarak, Kale Grubu ve Limak Grubu kadınların güçlenmesi temasını panel sponsoru olarak destekledi. Ayrıca, idacapital, Marjinal Porter Novelli ve Otovinn sponsor olarak yer aldı.

2023 yılında düzenlenen GSG Liderlik Zirvesi, 30 Mayıs - 1 Haziran tarihleri arasında 50 ülkeden 150 etki yatırımı liderinin ve Türk meslektaşlarının katılımıyla gerçekleşti. "Etki Ekonomisine Doğru: Türkiye'nin Yüzüncü Yılında Küresel Kuzey ve Küresel Güney'i Birleştirmek" başlıklı bu zirvede, Türkiye'nin bu alandaki başarılarının ortaya konulması ve ülkenin Orta Doğu ve Kuzey Afrika ile Doğu Avrupa ve Orta Asya pazarlarına etki yatırımı giriş noktası olma potansiyelinin sergilenmesi amacını taşıyordu. Toplantının açılış etkinliği, Boğaziçi Üniversitesi Albert Long Hall'de gerçekleşti ve etki liderliği, etki sermayesinin harekete geçirilmesi, etki ölçümü ve yönetimi ve kadının güçlenmesi olmak üzere dört ana tema üzerine odaklandı. 23 önemli ulusal ve uluslararası konuşmacı sahne aldı. Toplantının sonraki iki günü, sadece uluslararası katılımcılar için özel olarak düzenlenen kapalı, hedefe yönelik strateji toplantıları ve atölyelerden oluştu ve EYDK, "Etki Yatırımında Cinsiyeti Ana Akıma Taşımak", "Adil Geçiş için Yatırım" oturumlarını GSG Politika Ekibi ve Impact Investing Institute (UK Ulusal Danışma Kurulu) ile birlikte ortaklaşa düzenledi.

EYDK, GSG topluluğuna katıldığından bu yana, "EYDK ve Ekosistem Oluşturma (Ocak 2022 - Mayıs 2023) bölümünde" açıklandığı gibi birçok kez hem GSG hem de UNDP tarafından örnek NAB olarak konumlandırılmıştır.

⁶ Elazig Hospital PPP, EBRD, <https://www.ebrd.com/work-with-us/projects/psd/elazig-hospital-pppp.html>

v. Girişimci Hayırseverlik Alanındaki Çalışmalar

Girişimci Hayırseverlik, iş yönetimi ve girişim sermayesi uygulamalarını hayırseverlikle birleştiren ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşma yolunda katalitik sermaye, ağ erişimi ve teknik destek sunan her geçen gün büyüyen bir yaklaşımdır. Türkiye'nin güçlü Vakıf geleneği ile uzun süredir ülkenin hayırseverlik ve insani yardım çalışmalarının temel bir unsur olması, Türk etki yatırımı ekosistemi için rekabetçi bir avantaj ve büyüme alanı sunmaktadır.

Bu avantajı kullanmak amacıyla EYDK, uzun süredir devam eden "Sivil Toplum Diyalogu" programı çerçevesinde AB Başkanlığı ve Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yaparak Mart 2022'de düzenlenen "Etki Yatırımı ve Sivil Toplum Konferansı"nda bir panel ve üç atölye ("Girişimci Hayırseverlik", "Etki Ölçümü", "Şeffaflık ve Kapsayıcılık" başlıklı) düzenledi. Kamu ve kar amacı gütmeyen sektörlerden 60 önemli katılımcı konferansa katıldı. Kilit unsurlar, işbirliğini artırmak, başarı hikayelerini desteklemek ve etki ölçümü ve yönetimi mekanizmalarını tanıtmak olarak belirlendi.

EYDK, Türkiye'nin bölgesel bir pazar giriş noktası olma çabasını desteklemek amacıyla, Vakıf geleneğine odaklanarak bu kavramı genişletmeyi planlamaktadır. Bu sayede, Vakıf kavramını farklılaştırıcı bir yatırım aracı olarak konumlandırarak, inanç odaklı yatırım ve etki yatırımı birleştirmek potansiyel olarak mümkün olacaktır.

Ayrıca, Türkiye, "The European Impact Investment Consortium" (EVPA, GSG, Avrupa Ulusal Danışma Kurulları ve seçilmiş akademisyenlerden oluşan konsorsiyum) tarafından gerçekleştirilen ilk uyumlu Avrupa etki yatırımı pazar büyüklüğü çalışmasına katıldı. Aralık 2022'de konsorsiyumun önemli raporu olan "Etkiyi Hızlandırmak" yayınlandı. Aynı zamanda, EYDK, Japan Fundraising Association ve GSG ile bir araya gelerek Ulusal Danışma Kurulu (NAB) kavramı üzerine yapılan bu önemli etkinlikte Türkiye'yi temsil etti.

vi. Etki Ölçümü ve Yönetiminin Önceliklendirilmesi

EYDK'nin en önemli görevlerinden biri, gittiği her yerde farklı kitlelere etki yatırımı kavramını tanıtmaktır. İyi niyet ve katkı kadar önemli bileşenlerinden biri, sosyal ve çevresel etkiyi ölçmek, yönetmek, şeffaf bir şekilde raporlamak ve bağımsız olarak onaylatmaya olan taahhüttür. Bu amaç doğrultusunda, EYDK koordinasyonunda Türkiye'de farkındalığı artırmak için temel bir adım olarak "Etki Yatırımında Etki Ölçümü ve Yönetimi Üzerine Çerçeve Metni" geliştirilmiştir. Temel amacı, yatırımcıları, işletmeleri ve çeşitli paydaşları olumlu ve olumsuz etki değerlendirmelerini yatırımları ve iş kararlarına dahil etme konusunda bilgilendirmektir. Ayrıca, bu alandaki gelişmeleri ve dönüşümleri kamuyla paylaşmayı amaçlamaktadır.

Bu oldukça teknik alandaki kapasite geliştirme çabaları, ülkede farkındalığın belirli bir seviyeye ulaşması ve ortak bir dilin oluşturulmasını beklemek zorunda kaldı. Ancak, "Birlikten Kuvvet Doğar" arama konferansı raporunda belirtildiği gibi, "Etki Yatırımı ve Sivil Toplum Konferansı"ndan "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" serisine, ENHANCER AB hibe projesinden "Etki Yatırımları için Güç Birliği" raporuna kadar, EYDK her zaman etki ölçümü ve yönetimi kavramını öncelikli olarak ele almıştır. Ayrıca, Etki Yatırımında Etki Ölçümü ve Yönetimi Üzerine Çerçeve Metni gibi çalışmalar da bulunmaktadır.

EYDK'nin bu alandaki şimdiye kadar iki çığır açan eylemi vardır. İlk olarak, "Etki İlkeleri" çerçevesini Türkiye'de daha geniş bir kitleye ilk kez tanıtmaya amaç taşıyan Mayıs 2022'deki yüksek profilli organizasyon olmuştur. IFC ve "Etki İlkeleri" Sekreteryası'nın desteğiyle ve EYDK'nin iki imzacı üyesi, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası ile Türkven'in katılımıyla gerçekleşen etkinlik büyük görünürlük ve başarı elde etmiştir. İkincisi, 13-15 Şubat 2023 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Etki Standartları Eğitici Eğitimi (ToT) olmuştur. Bu akredite eğitim kursu, Etkiyap tarafından koordine edilmiş ve EYDK'nin organizasyonel desteğiyle Sabancı Arf Almost Ready to Fly tarafından ev sahipliği çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Planlar daha da umut vericidir. Etkiyap'ın liderliğinde, SVI'nın Yatırımın Sosyal Getirisi (SROI) ve UNDP'nin SDG Impact Standartları alanlarında yaptığı çalışmalar, KUSIF'in çok seviyeli müdahalelerinin (örneğin, yayınlar, projeler, dersler, etki laboratuvarı ve eğitim ve danışmanlık) de katkısıyla yerel pazar hem kalite hem de nicelik açısından büyümektedir. EYDK, böyle girişimlerin bir kolaylaştırıcısı ve destekleyeni olmayı planlamakta ve 2023'ü kapasite oluşturma alanında ilerleme yılı olarak belirlemektedir. Bu amaçla, EYDK, 2023 yılında düzenlenecek yüksek profilli bir Etki Ölçümü ve Yönetimi konferansı üzerinde çalışıyor ve küresel ve yerel ekosistemlerdeki tüm pazar sağlayıcılarını bu hedef doğrultusunda EYDK ile iş birliği yapmayı düşünmeye davet ediyor.

vii. EYDK'nın Etki Girişimciliği Konusundaki Çalışmaları

IFC'ye göre, gelişmekte olan pazarlarda etki yatırımına giden fonların yaklaşık %54'ü özel sermaye aracılığıyla aktarılıyor⁷. Bu nedenle Türkiye için rekabetçi etki girişimcileri ve etkili projelere sahip olmak, talep tarafında güçlü bir taban oluşturmak noktasında, kritik öneme sahiptir. EYDK'nın "Girişimcilerle Sürdürülebilir Gelecek Sohbetleri" (SFTE) serisi, bu ihtiyaca cevap vermek amacıyla tasarlanmıştır. Mayıs 2022'de etki girişimlerini ağırlayan bir çevrimiçi panel olarak başlayan bu seri (Otsimo, Mana, Captonomy ve Gözen Enstitüsü), sonrasında Eylül 2022'de tüm gün süren, çok amaçlı fiziksel bir etkinliğe dönüşmüştür. İstanbul'daki Bahçeşehir Üniversitesi BAU Future Campus tarafından ev sahipliği yapılan etkinliğe Türkiye Kalkınma Fonu, Founder One, idacapital ve Vestel Ventures gibi dört fon ile 17 girişim katılmış, aynı zamanda Etkiyap tarafından SKA haritalama çerçevelerini tanıtmak amacıyla düzenlenen bir atölye çalışması ile güçlendirilen bir platform oluşturulmuştur.

Farkındalık yaratma, ağ oluşturma ve kapasite geliştirmeyi tek bir etkinlikte bir araya getiren SFTE, daha sonra COP27 Türk pavilyonunda bir panel düzenlemek üzere İklim Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından onurlandırıldı. Proje ortaklarının yöneticileri, SFTE serisinin öncülüğünü tartışmak üzere COP27'de EYDK Başkanı Şafak Müderrisgil'e katıldı. SFTE etkinliğinden göz alıcı ilgili girişimler (Blueit, Köstebek, Nau Design) daha sonra Ekim 2022'de döngüsel ekonomi ve atık yönetimine odaklanan yeni "EYDK Keşfediyor" çevrimiçi seminer serisinin ilk etkinliğinde yer aldılar.

"EYDK Keşfediyor: Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi"

17 Ekim 2022

⁷ Growing Impact New Insights into the Practice of Impact Investing, IFC, <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgrt/2020-growing-impact.pdf>

viii. MIKTA⁸ Ülkelerinin Etki Yatırımı Potansiyeli

EYDK'nın 2022 yılında İtalya'nın Torino kentinde düzenlenen GSG Liderlik Zirvesi sırasında başlattığı uluslararası projelerden biri olan ortak rapor, Dışişleri Bakanlığı'nın desteğiyle Aralık 2022'de yayınlandı. GSG tarafından koordine edilen ve Meksika, Kore, Türkiye ve Avustralya Ulusal Danışma Kurulları ile Endonezya görev gücünün katkıda bulunduğu "Etki Yatırımları için Güç Birliği: MIKTA Ülkelerinin Potansiyeli" başlıklı rapor, MIKTA platformu içinde Türkiye'nin dönem başkanlığı çerçevesinde, işbirliğinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki ayrımları kapatabileceği ve tüm bölgeleri ilgilendiren konularda işbirliği oluşturabileceği fikri üzerinde çalışan beş G20 ülkesini bir araya getirdi.

Rapor, beş MIKTA ülkesinde etki yatırımının durumunu, yerel olarak karşılaşılan temel zorlukları ve fırsatları vurgulamakta ve ayrıca politika yapıcılara yönelik öneriler sunmaktadır. Rapor, Temmuz-Ağustos 2022 döneminde EYDK tarafından proje ortaklarının katılımıyla gerçekleştirilen çevrimiçi bir anketin sonuçları ile beraber GSG'nin internet sitesi aracılığıyla kamuya açık olarak sunulan ülke profillerini içermektedir.

"Beş G20 Ülkesi Güçlerini Etki Yatırımı için Birleştirdi"
15 Aralık 2022

⁸ Mexico, Indonesia, Republic of Korea, Türkiye, and Australia

MIKTA ülkeleri kağıt üzerinde farklı ve coğrafi olarak birbirinden uzak gibi görünebilir, ancak rapor, etki yatırımının ilerlemesi konusunda önemli ortak özellikleri ortaya çıkarmıştır. Geleneksel sermayenin ve uzun dönem sermayenin (örneğin: emeklilik fonları, girişimci hayırseverlik) sağlam ulusal stratejiler, platformlar, teşvikler ve yenilikçi finansman araçları yoluyla etki yatırımına dönüştürülmesinde temel fırsatın yattığı görülmektedir. Etki ölçümü ve yönetimi alanında kapasite geliştirmenin de bu geçişin ayrılmaz ve etkinleştirici bir yönü olduğu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak, MIKTA ülkelerinin ana politika önerileri aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- Hükümet kurumları aracılığıyla etki yatırımını ulusal bir öncelik haline getirme,
- Erken aşama finansmanı önceliklendirme ve etki girişimcilerini destekleme,
- Ekosistem büyümesini desteklemek için fonların fonu ve karma finans düzenlemeleri oluşturma,
- Veri şeffaflığını sağlama ve etki ölçümü ve yönetimi alanındaki çabaları destekleme.

MIKTA projesinin diğer önemli bir ögesi, taahhütleri ve uzun ömürlülüğüdür:

- GSG'nin desteği ve yönlendirmesiyle yerel ve bölgesel gelişmeleri birbirlerine bildirmek ve potansiyel sınır ötesi ortaklıklar aramak için üç ayda bir olarak bir araya gelmek,
- 2023 yılının sonunda ilerlemeyi değerlendirmek, potansiyel darboğazları tespit etmek ve yerel ve küresel çözümler geliştirmek üzere bir takip raporu hazırlamak,
- MIKTA ülkelerinin paydaşlarının, gelişmiş işbirliği için ortak girişimler geliştirmek üzere bir araya geldiği bir platform oluşturmak.

MIKTA etki liderleri, bir sonraki adımları işbirliği içinde tasarlamak için 2023 GSG Liderlik Toplantısı'nda bir araya geldiler. MIKTA projesi, Türk etki yatırım ekosisteminin sınır ötesi işbirliği geliştirmesi için önemli bir fırsattır.

ix. Yer Odaklı Etki Yatırımları

Kanıtlara dayalı olarak, kentsel dayanıklılık 2021 yılında EYDK'nın tematik alanlarından biri olarak seçildi. Bu bağlamda, EYDK, küresel bir çağrı belgesini yerelleştirmek için GSG ile işbirliği yaparak Türkiye'yi Kolombiya'nın yanında "Enformal Yerleşimler: Artık Görünmez Değiller" adlı büyük projenin iki küresel ortak ülkesinden biri olarak konumlandırmıştır. Bu işbirliği, "Etki Yatırımı Odağında Türkiye'nin Kentsel İyileşme ve İlerleme Potansiyeli" raporunun 31 Ocak 2023 tarihindeki lansmanı ile ilk somut çıktısını üretmiştir. Lansman etkinliğine 75 önemli temsilci katılırken, raporun yerel ortakları Ankara Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Arz Portföy, Trakya Kalkınma Ajansı ve TSKB Gayrimenkul Değerleme olmuştur. Uluslararası çalıştay ortağı ise urbanOvation olmuştur. Önerilen kentsel iyileşme ve gelişme çerçevesi, kapsayıcı, teknoloji destekli paydaş katılımı, çok katmanlı kentplanlaması, topluluk oluşturma ve yenilikçi, sürdürülebilir sermaye tahsisi ve ticari değer yaratma perspektifleri üzerine inşa edilmiştir.

Lansman etkinliğinin ardından, ülkede 10 ilde 6 Şubat 2023 tarihinde bir dizi deprem meydana geldi. Bu yas dönemi ve yardım süreci, projenin zaman çizelgesinde gecikmelere neden olmuş olsa da, aynı zamanda ülke için ileriye dönük kentsel dayanıklılığın önemini göstermiştir. Yer odaklı etki yatırımı, Türkiye'nin bu alandaki karşılaştığı zorluklara sadece sürdürülebilir yönetim, strateji geliştirme ve uygulama veya etki ölçümü ve yönetimi açısından değil, aynı zamanda gerekli platformları ve finansal araçları sağlayarak çözümler sunabilir.

"Etki Yatırımı Odağında Türkiye'nin Kentsel İyileşme ve İlerleme Potansiyeli"
31 Ocak 2023

İkinci bir çıktı olarak, EYDK, Harvard Business Review Türkiye ile stratejik ortaklık içinde 23 Mart 2023 tarihinde Habitat Derneği'nin ev sahipliğinde düzenlenen "Geleceğin Dayanıklı Kentleri Çalıştayı" adlı bir hibrit etkinlik düzenledi. "Sosyal ve Çevresel Etki Odağında Proje Değeri Oluşturma", "Yer Odaklı Etki Yatırımının Finansmanı" ve "Sahada Etki Yaratmak" konularına odaklanan üç panelde, 15 önde gelen kurumun uzmanları fikir alışverişinde bulundu. Etkinlik, 100'den fazla paydaşın katıldığı bir izleyici kitlesini bir araya getirdi. Çalıştayın sonuçları, "Geleceğin Dayanıklı Kentleri Çalıştayı: Bulgular" başlıklı ayrı bir rapor olarak yayımlandı. Bu raporda, vurgulanan fikirler ve yaklaşımların genel çerçevesi, uzmanlardan alıntılar, etkinlik sırasında bahsedilen ilham verici vaka çalışmaları ve gelecekteki saha çalışmaları için çıkarılan dersler, eyleme yönelik bir şekilde ortaya konuldu.

EYDK'nın bu projesi, Afet Tahvili ve Sosyal Etki Tahvili projeleriyle birlikte 25 Nisan 2023 tarihinde Oxford Üniversitesi St. Edmund Hall'da düzenlenen "Türkiye'deki Deprem Sonrası Etki Yatırımları" etkinliği sırasında sunulan üç vaka çalışmasından biri oldu.

Etkinlik, uluslararası çözüm ortakları ve finansal aracılardan gibi farklı bir uluslararası paydaş grubuna ev sahipliği yaptı ve Türkiye'deki şehirlerin dayanıklı bir şekilde yeniden inşa edilmesine yönelik etki yatırımının kapasitesini ve potansiyelini keşfetmeyi amaçlamıştır. EYDK'nın ikinci uluslararası hamlesi, 17 Mayıs 2023 tarihinde Mülteci Yatırım Ağı (RIN) tarafından düzenlenen "Depremler Sonrası Türkiye'deki Mülteci Toplulukları İçin Etki Yatırımı" başlıklı yatırımcı bilgilendirme etkinliğinde gerçekleşti.

Şu anda EYDK, Trakya Kalkınma Ajansı ve IC Holding desteğiyle çerçeveyi test etmek için Trakya bölgesinde bir pilot proje başlatmak için aktif olarak çalışmaktadır. Önerilen pilot, bölgede etki girişimciliği için bir temel oluşturarak kadınları ve dezavantajlı grupları destekleyecektir.

"Yer Odaklı Finansal Araçlar: Teknik Kılavuz" raporu ise geliştirilmekte olan bir diğer çıktıdır. Türkiye'deki mevcut finansal araçları kullanarak yer odaklı etki sermayesini harekete geçirmek için temel bir belge olarak tasarlanan bu rapor, başta finansal paydaşlar olmak üzere birçok tarafın ve disiplinin çabasıyla oluşturulmaktadır. Benzersiz bir yerel yaklaşımın başarıyla kavramlaştırılması, teslim edilmesi ve savunulmasının ardından, GSG 25 Mayıs 2023 tarihinde Catalytic Capital Consortium (C3) tarafından finanse edilen prestijli "Enformal Yerleşimler Krizinin Ele Alınması İçin Katalitik Sermaye Dağıtımını Ölçeklendirmek" projesine EYDK'nın yer odaklı etki yatırım projesini resmi olarak dahil ederek, projeye maddi ve aynı destek sağlanmıştır.

"Geleceğin Dayanıklı Kentleri Çalıştayı" 23 Mart 2023

x. ENHANCER Hibesi: "Sunshine of Şanlıurfa" Projesi

ENHANCER, Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilmekte ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) tarafından uygulanmakta, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile koordinasyon içinde yürütülmektedir. ENHANCER, Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler (SuTP) ve ev sahibi topluluklar arasında girişimciliği teşvik etmeyi ve istihdam fırsatları sunmayı ve bunun yanı sıra, politika oluşturmayı da amaçlamaktadır. ENHANCER'ın bütçesi 32,5 milyon Euro'dur ve İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Gaziantep, Adana, Mersin, Konya, Şanlıurfa, Kayseri ve Hatay illerinde uygulanmaktadır.

Ekim 2021'de, EYDK, "Sunshine of Şanlıurfa" projesi için Türkiye Grameen Mikrofinans Programı (TGMP) ile kapasite geliştirme (TGMP personeline eğitici eğitimi verilmesi, TGMP'den mikrokredi alan Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve ev sahibi toplulukların karışık gruplar halinde eğitim alması, projenin sonuçlarının hem İngilizce hem de Türkçe olarak raporlanması, eğitici eğitimi ve nihai faydalanıcı materyallerinin ücretsiz olarak paylaşılması) amacıyla ortaklık kurmuştur. Projenin yaklaşık 30.000 Euro'luk bir bütçesi vardır ve ENHANCER hibesi bu bütçenin %90'ını kapsamaktadır. Sözleşme Ocak 2023'de imzalanmış ve proje resmi olarak takip eden ay başlamıştır.

Bir yıllık projenin hedeflenen sonuçları ve etkileri şunlardır:

- TGMP'nin faaliyet gösterdiği tüm illerde projeyi ölçeklendirmek ve bu yaklaşımın diğer aktörler tarafından daha geniş bir şekilde benimsenmesini savunmak, uzun vadeli, büyük ölçekli ve sürdürülebilir bir etki yaratmak(daha fazla Geçici Koruma Altındaki Suriyeli ve ev sahibi toplumdan kadının finansal bağımsızlığına ulaşması, topluluklar arasındaki uyumun güçlendirilmesi, ve dezavantajlı toplulukların sosyo-ekonomik gelişimi),
- EYDK'nin stratejik SDG hedefleri doğrultusunda SDG 17'yi SDG 4 ve SDG 5 aracılığıyla kullanarak SDG 8'i gerçekleştirmek için sağlam başarılar üzerine inşa edilmiş mikrofinans ve kadın girişimciliğini savunmak,
- Güven ve sorumluluğu artırma amacıyla etki ölçümü ve yönetimi uygulamalarını mikrofinans dünyasına yerleştirmek,
- Türkiye'de mikrofinansın ölçeğini artırmaya ve bağışlar, hayır işleri ve kurumsal sosyal sorumluluk bağımlılığının ötesine geçen sürdürülebilir bir finansman modeli haline gelmesine yardımcı olmak.

xi. Etki Yatırımları için Politika Savunuculuğu

2022 yılında, EYDK'nın temel çalışmalarının tamamlanmasının ve GSG'nin uygunluk süreçlerinin gerçekleştirilmesinin ardından, etkin politika geliştirme öncelik haline gelmiştir. Aynı zamanda, EYDK'nın uluslararası etkisinin ve prestijinin büyümesi ve Türkiye'yi bölgesel bir etki yatırımları merkezi haline getirme hedefi göz önüne alındığında, bu adım oldukça uygun bir harekettir. EYDK'nın İklim Şurası'nda (Türkiye'nin iklim düzenlemelerinin temelini atmış ve 2053 net sıfır taahhüdüne yönelik yol haritasını oluşturmuştur) ve T.C. Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından koordine edilen 12. Kalkınma Planı Komisyon Toplantıları çerçevesinde "Kalkınma Finansmanı" ve "Sivil Toplum Kuruluşlarının Kalkınmaya Katkısı" komisyonlarında yer alması bu konudaki önemli adımlar olmuştur. EYDK, aynı zamanda T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde yer alan İklim Değişikliği Başkanlığı'nın davetiyle COP27'de etki girişimciliği konulu bir panele ev sahipliği yapmıştır.

Benzer şekilde, Dışişleri Bakanlığı ile EYDK'nın işbirliği sonucunda, EYDK'nın AB Başkanlığı ile olan ortaklığı ("Etki Yatırımları ve Sivil Toplum" konferansı ve rapor çalışması) ve MIKTA projesi (Dışişleri Bakanlığı'nın görev süresi boyunca beş G20 ülkesini prestijli MIKTA platformunda bir araya getirme projesi) yoluyla başarılı işbirlikleri sağlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, EYDK'nın kuruluş ve büyümesinde temel bir aktör olurken, GSG Liderlik Toplantısı 2023, EYDK, İstanbul Finans Merkezi (İFM) ve Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi arasındaki ilişkileri güçlendirmek için bir fırsat yaratmıştır. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi'nin "Katılım Finansmanı Strateji Belgesi (2022-2025)" aynı zamanda (1) inanç odaklı yatırımlar ve etki yatırımlarını hizalama ve (2) ülkenin sosyal yatırımlarını finanse etmek için etki odaklı sukuk çıkarımlarını formüle etme gibi özel eylemleri içermektedir (örneğin, sağlık, eğitim gibi).

EYDK 12. Kalkınma Planı için İlgili Komisyonlarda Yer Aldı.

12 Aralık 2022

EYDK COP27'de Etki Odaklı Girişimlerin İklim Eylemine Katkısını Konuştu

9 Kasım 2022

EYDK, bu çabaların bir parçası olmak için verimli görüşmeleri sürdürmektedir. Ayrıca, İstanbul Finans Merkezi (İFM) ile istişarelerini ve işbirliğini sürdürmektedir. EYDK için en önemli politika yapıcı kurumlardan biri olan T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, özellikle Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü aracılığıyla, "Sunshine of Şanlıurfa" ENHANCER projesini hayata geçirme, Ankara Kalkınma Ajansı'nı ilk etki fonların fonu olması ve Türkiye'nin ilk Sosyal Etki Tahvili (SİB) lansmanı konularında liderlik yapmıştır. Gelecek dönemde, EYDK aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa Yeşil Mutabakatı ile uyumlu olma çabalarını desteklemek amacıyla T.C. Ticaret Bakanlığı ile işbirliğini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Önemli gelişmelerden biri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ekosistemi ile giderek güçlenen ilişkiler olmuştur (ek olarak, bakanlığın Genel Ekonomik Programlar ve Araştırma Genel Müdürlüğü, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sigorta ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Gelir İdaresi ile), gelecekteki düzenlemeler ve teşvikler için temel bir ortaktır. EYDK'nın temel amacı, uluslararası projelerini, ortaklıklarını ve savunuculuk çabalarını Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşma ve etki yatırımlarını ana akım haline getirme stratejileriyle uyumlu hale getirmektir.

V. GELECEĞE YÖNELİK ADIMLAR

Kurulduğundan beri, EYDK farklı sektörler ve disiplinlerle farkındalık artırma faaliyetleri üzerinde çalışmıştır. Ortak bir dilin şekillenmeye başlamasıyla, bir sonraki önemli adım etki ölçümü ve yönetiminde kapasite oluşturmaktır. Bu hedefe yönelik küresel olarak kullanılan çeşitli çerçeveler, standartlar ve metrikler bulunmaktadır. EYDK, 2023'ten itibaren bu konuların yayılmasına daha fazla odaklanacaktır.

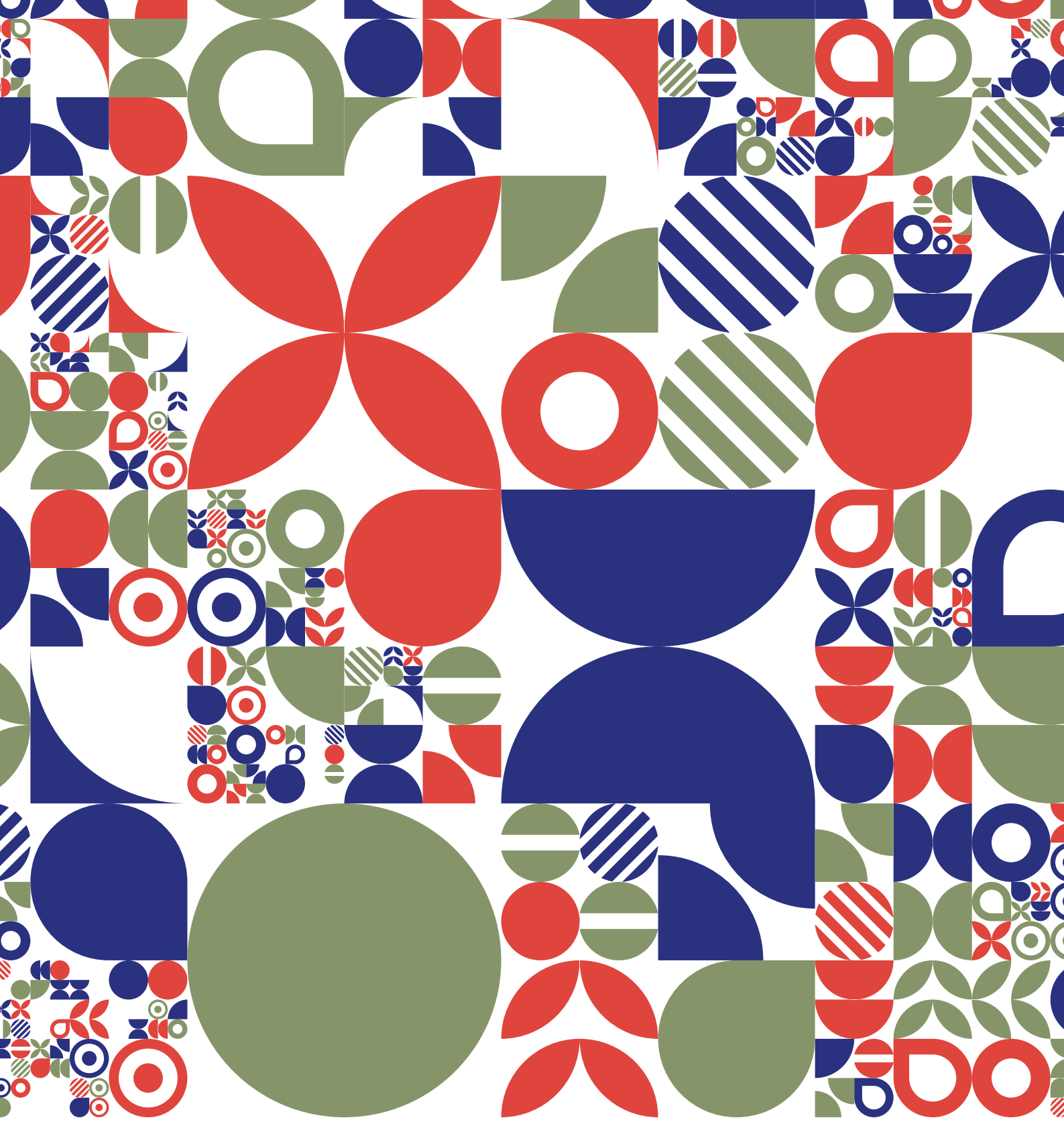
Politika geliştirme bir diğer önemli konudur. Mayıs 2021'den itibaren, Türkiye içinde ve ötesindeki kilit kamu, özel ve kar amacı gütmeyen sektör paydaşlarıyla işbirliği yapılarak sağlam bir temel oluşturuldu. Daha ileri düzeydeki görüşmelere geçme ve somut sonuçlar elde etme zamanı gelmiştir. Etki yatırımı, ulusal strateji belgelerinde daha belirgin bir şekilde yer alır ve düzenlemelerde açıkça tanımlanırsa, ekosistem bölgesel bir pazar giriş noktasını mümkün kılacak daha fazla ivme kazanabilecektir.

Bugüne kadar geliştirilen tematik müdahaleleri genişletmek de önemli olacaktır. Etki girişimciliğinden girişimci hayırseverliğe, yer odaklı etki yatırımdan sınır ötesi işbirliğine kadar, bunlar EYDK ve ortaklarının öncü unsurlarıdır. Ekosistem, başarılarını ve muazzam potansiyelini GSG Liderlik Zirvesi 2023 sırasında sergileme fırsatına sahip olmuştur. Bu başarıyı sürdürmek, toplum, gezegen ve karlılık açısından üçlü kar hanesine ulaşabilmek için birlikte çalışmalıyız.

EYDK'nın kuruluşundan bu yana görev alan, bu raporun hazırlanması ve yayınlanması sürecinde emek veren tüm EYDK Genel Sekreteryası personeline teşekkür ederiz.

Tuğçe Söğüt	Genel Sekreter	09.2023 - Devam ediyor
Hüseyin Yılmaz	İşbirlikleri ve Operasyon Direktörü	07.2022 - Devam ediyor
Ceren Toraman	Bilgi ve Proje Yönetimi Uzmanı	04.2023 - Devam ediyor
Ece Alkan	Hukuk Danışmanı	07.2021 - Devam ediyor
Bedriye Karaarslan	Mali Müşavir	07.2021 - Devam ediyor
Ceyhun Kocal	Bilgi Teknolojileri Uzmanı	07.2021 - Devam ediyor
Onur İlhan	Genel Sekreter	07.2021 - 08.2023
Hilayda Işık	İletişim Asistanı	11.2022 - 06.2023
Kunter Uz	Proje Uzmanı	11.2022 - 03.2023
Sezin Naz Erciyas	Proje Uzmanı	11.2021 - 09.2022
Berru Ayşe Yılmaz	İletişim Sorumlusu	09.2021 - 04.2022
İrem Aynagöz	İdari Sorumlu	07.2021 - 09.2021

Turan Güneş Blv. N.106 Yıldız
Kule Kat.11 D.48, 06550
Çankaya / Ankara

iletisim@eydk.org

www.eydk.org

